

ТАҚРИЗИ

муассисаи пешбар ба кори диссертатсионии Ятимов Амирхон Чурахонович дар мавзуи «Ташаккул ва такмили иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионии минтақа дар шароити муосир (дар мисоли вилояти Хатлон)», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06.02 – Идоракунии инноватсияҳо ва рақамикунони равандроҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ.

Мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба ихтисос ё соҳаи илми эълоншуда. Кори диссертатсионии Ятимов Амирхон Чурахонович ба бандҳои зерини Шиносномаи фехристи ихтисосҳои КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 08.00.06.02 - Идоракунии инноватсияҳо ва рақамикунони равандроҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ аз ҷумла бандҳо:

2.1. Рушди нуқтаҳои назариявӣ ва методологии фаъолияти инноватсионӣ; такмили шаклҳо ва методҳои таҳқиқи равандроҳои инноватсионӣ дар системаҳои иқтисодӣ:

2.6. Коркарди методҳо ва механизмҳои ҳамгироии илмӣ мактабҳои олии бо низоми миллии инноватсионӣ ва раванди ҷаҳонии инноватсионӣ. Рушди методҳо ва шаклҳои тижоратикунони инноватсияҳои мактабҳои олии дар корхонаҳои хурди инноватсионӣ;

2.15. Таҳқиқоти самтҳо ва воситаҳои рушди тарзи нави технологияи системаҳои иқтисодӣ;

2.17. Инкишофи назария, методология ва методҳои маблағгузори венчурӣ барои навсозии илмӣ-техникӣ ва ташкилии системаҳои хоҷагидорӣ;

2.26. Коркарди методологияи идоракунии моликияти зеҳнӣ ва методҳои арзёбии арзиши қисми зеҳнии маҳсулоти инноватсионӣ;

2.29. Такмили методологияи идоракунии сармояи инсонӣ ба манфиатҳои рушди инноватсионӣ мутобиқат мекунад.

Саҳми илмии довталаб дар ҳалли масъалаи илмӣ ё коркарди проблемаи илмӣ бо арзёбии аҳамияти он. Ҳамаи давраҳо ҷиҳати иҷрои нақшаи кории илмӣ: аз ҷумла интиҳоб ва таҳияи мавзӯ, асосноккунӣ ва мубрамияти он, мақсади гузошташуда ва нақшаи кории иҷроӣ вазифаҳои он бо иштироки бевоситаи муаллиф гузаронида шудааст. Мазмуни асосии диссертатсия аз тарафи муаллиф дар конференсияҳои илмӣ-амалии ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ, аз ҷумла «Масоили мубрами математика ва таълими он» бахшида ба бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (2020-2040) ва 70-солагии корманди шоистаи Тоҷикистон доктори илмҳои педагогӣ, профессор А.Э. Сатторов» (Бохтар, 2020), «Конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи «Истифодаи самараноки захираҳои обӣ ва нақши он дар рушди соҳаҳои хоҷагии халқи давлатҳо» бахшида ба даҳсолаи байналмилалии амал «Об барои рушди устувор, солҳои 2018-2028» (27 декабри соли 2021, шаҳри Кӯлоб) баҳои мусбат гирифтаанд. Аз рӯи натиҷаҳои таҳқиқот 11 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 8 мақолаи он дар нашрияҳои аз тарафи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшаванда ба нашр расидааст.

1. Ятимов А.Ҷ. Роҳҳои баланд бардоштани иқтидори илмию техникаи инноватсионӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон // Паёми ДМТ №7 2018, с.112-114 ISSN 2413-5151.

2. Ятимов А.Ҷ. Хусусиятҳои ҷаҳонишавӣ дар соҳаи тадқиқоти илмию техникаи инноватсионӣ. // Паёми ДДБ ба номи Носири Хусрав №1-4(68) 2019, с.187-189 ISSN 2663-5534.

3. Ятимов А.Ҷ. Необходимость постоянного использования современных информационно-графических технологий в учебном процессе // Вестник ТНУ №8 стр.278-283 за 2019 год. ISSN 2074-1847

4. Ятимов А.Ҷ. Хусусиятҳои фарқкунандаи иқтисодии илмӣ-техникӣ ва инноватсионӣ дар минтақа // Паёми ДДБ ба номи Носири Хусрав № 1-4(68) 2019, с.256-259 ISSN 2663-5534

5. Ятимов А.Ҷ. Асосҳои назариявии иқтисодии илмӣ-техникӣ инноватсионӣ дар минтақа // Паёми ДМТ бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ №10 саҳ 273-278 с. 2020.

6. Ятимов А.Ҷ. Таҷрибаи хориҷӣ дар соҳаи илму техника ва фаъолияти инноватсионӣ // Паёми ДДБ ба номи Носири Хусрав № 1-4(80) 2020, ISSN 2663-5534.

7. Ятимов А.Ҷ., Файзуллоев М.Қ. Таҳлили иқтисодии илмию техникӣ инноватсионӣ дар вилояти Хатлон // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. № 3(37) 2021, с. 87-96 ISSN-2308-054X

8. Ятимов А.Ҷ., Файзуллоев М.Қ. Самтҳои афзалиятноки истифодаи иқтисодии илмӣ-техникӣ ва таҳияи низоми идоракунии инноватсионӣ дар вилояти Хатлон // Паёми Молия ва иқтисод. №4 (28) 2021, с. 72-79 ISSN: 2663-0389

Дар дигар нашрияҳо:

9. Ятимов А.Ҷ. Потенсиали илмӣ – техникӣ ва рушди инноватсионии ҷумҳуриявӣ дар мавзӯи “Масоили мубрами математика ва таълими он” бахшида ба бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (2020-2040) ва 70-солагии қораманди шоистаи Тоҷикистон доктори илмҳои педагогӣ, профессор А.Э. Сатторов с 2020, саҳ 37.

10. Ятимов А.Дж. Инновационный потенциал Хатлонской области: формирование и стратегия развития // Российско – Таджикский (славянский) университет. 2020 (Конференция). С.187.

11. Ятимов А.Ҷ. / Методҳои арзёбии иқтисодии илмӣ-техникӣ инноватсионӣ минтақа / Конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи «Истифодаи самараноки захираҳои обӣ ва нақши он дар рушди соҳаҳои хоҷагии халқи давлатҳо» бахшида ба даҳсолаи байналмилалӣ

амал «Об барои рушди устувор, солҳои 2018-2028» (27 декабри соли 2021, шаҳри Кӯлоб) с.420-431.

Натиҷаҳои мушаххаси илмӣ (бо нишон додани навгонӣ, аҳамияти илмӣ ва амалии онҳо), ки барои он ба довтолаб додани дараҷаи илмии дархостшаванда мумкин аст. Навгони илмии таҳқиқот ин дар асоси таҳлилу арзёбии ҳолати имрӯзаи иқтисодии илмӣ-техникии минтақа муайян намудани роҳҳо ва механизмҳои ташаккулу тақмили иқтисодии мазкур мебошад. Натиҷаҳои назаррасе, ки унвонҷӯ Ятимов А.Ҷ. дар натиҷаи омӯзишу таҳлили дурударози масъалаи мазкур мустақиман ба даст овардааст ва навоари илмии таҳқиқоти диссертатсияро ташкил медиҳанд, аз инҳо иборатанд:

- асоснок карда шудааст, ки иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионии минтақа - ин маҷмуи сохторҳои ташкилӣ-иқтисодии илмӣ-таҳқиқотӣ, илмӣ-таълимӣ, техники-технологӣ, озмоишӣ-лоихакашӣ (конструкторӣ) мебошанд, ки натиҷаи фаъолияти онҳо дар шакли ихтирооту пешниҳодҳои оқилона (ратсионализаторӣ) аз тарафи субъектҳои хоҷагидорӣ гуногуни иқтисодӣ истифода гардида, рушди инноватсионии минтақаро таъмин менамояд, инчунин таҷрибаи хоричии идоракунии иқтисодии илмӣ-техникӣ омӯхта шуда, механизмҳои истифодабарии онҳо дар вилояти Хатлон муайян гардидаанд;

- вазъи муосир ва тамоюлоти иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионии минтақа дар асоси истифодаи усулҳои таҳлилу омории динамикаи теъдоди муассиса ва донишҷӯёни муассисаҳои таҳсилоти олии касбии вилояти Хатлон, кормандони илмӣ, нашрҳо, патент ва шаҳодатномаҳои навоарӣ, диссертатсияҳои ҷимояшудаи муассисаҳои илмӣ, рейтингҳои ниҳонии иқтисодии илмии муассисаҳои таҳсилотӣ оӣ дар вилояти Хатлон арзёбӣ шуда, таъсиси чор муассисаҳои таҳсилоти олии дигар дар вилояти Хатлон тавсия карда шуданд;

- мушкилоти асосии иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионии дар минтақа мавҷудбуда ошкор карда шудаанд, ки асосан ба таъминоти

нокифояи молиявӣ ва моддиву техникии илм, ташаккули нокифояи заминаи муосири иттилоотӣ дар соҳаи илм ва технологияи инноватсионӣ, норасоии кадрҳои илмӣ, набудани робитаи зарурии маориф, илм бо истехсолот, ҷалб нагардидани неруи соҳибкорӣ ба рушди иқтисодии илмӣ-техникӣ ва нокифоягии маълумоти оморӣ дар минтақа алоқаманд аст;

- роҳҳои ҳал намудани мушкилотҳои иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионии вилояти Хатлон ба воситаи тичоратикунони корҳои илмӣ-таҳқиқотии инноватсионӣ, пешниҳоди имтиёзҳои андозӣ, ҷалби иловагии грантҳо барои пажӯҳишҳои илмӣ, гузаронидани корҳои таҳқиқотӣ, таҳияи стратегияи роҳандозии асосҳои моддию техникаӣ барои ин корҳо барои солҳои 2022-2030, пурзӯр намудани назорат аз болои барномаҳои қабулшудаи давлатӣ дар самти ташаккули иттилооти муосир дар соҳаи илм ва технологияи инноватсионӣ, ҷорӣ намудани коэффитсиент (зариб) то як муддати муайян (5-сол) аз ҷониби ҚОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои таҳқиқотчиёне, ки аз муасисаҳои илмӣ ва олии вилояти Хатлон дар назди шӯроҳои диссертатсионӣ дифои рисолаи илмӣ менамоянд, таъсиси марказ барои таълими инноватсионии вилояти Хатлон ва дар омили солонаи вилояти Хатлон ҷойгир намудани маълумоти илм ва инноватсия пешниҳод карда шуданд.

- самтҳои асосии ташаккули иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионӣ таҳлил ва муайян карда шуда, гидроэнергетика, кишоварзӣ ва амнияти озуқаворӣ, тандурустӣ, устуворӣ ва амнияти экологӣ, технологияҳои иттилоотиву коммуникатсионӣ, сайёҳӣ, маориф, нақлиёт ва хизматрасонии нақлиёти умум, дар самти таъсиси ҷойҳои корӣ, комплекси саноатӣ ва ашёи хоми маъданӣ ҳамчун самтҳои афзалиятнок барои корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ пешниҳод карда шуданд.

- роҳҳои баланд бардоштани самаранокии идоракунии иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионӣ дар минтақа тавассути таъсиси марказҳои

интиқоли технологияҳо ва бизнес-инкубаторҳо, маркази мутахассисию таҳлилӣ, маркази байналмилалии трансфери технологияҳо, маркази омодагии менечерони инноватсионӣ, фонди дастгирии лоиҳаҳои инноватсионӣ ва сармоягузорӣ, маркази инноватсионии ҷавонон ва такмили фаъолияти паркҳои технологӣ дар назди донишгоҳҳои вилояти Хатлон пешниҳод карда шудаанд.

Нуқтаҳои асосии илмии диссертатсияро метавон ба сифати асоснокии назариявӣ-методологии таҳқиқоти минбаъда ва ҳалли амалии оид ба бартараф намудани мушкилотҳои ошкоршдуи иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионии вилоят истифода бурд. Дар самти интиҳоби масъалаи интиҳоби самтҳои афзалиятнокдоштаи рушди иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионӣ дар вилояти Хатлон тавсияҳои мушаххас пешниҳод шудаанд, ки онҳоро ҳамчун шарт ва заминаи такмили низоми идоракунии иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионӣ дар вилояти Хатлон истифода бурдан мумкин аст. Инчунин аҳамияти амалии таҳқиқот иборат аз он аст, ки натиҷа ва хулосаҳо, аввалан, метавонанд ба мақсади баланд бардоштани иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионии вилояти Хатлон, баъдан ба мақсади такмили ҷараёни таълим дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар курсҳои зерин ба монанди: «Назарияи иқтисодӣ», «Менечменти инноватсионӣ», «Менечмент», «Асосҳои фаъолияти инноватсионии корхона», «Асосҳои соҳибкорӣ», «Соҳибкории инноватсионӣ» мавриди истифода қарор гиранд.

Мутобиқати тахассуси илмии доктара ба дараҷаи илмӣ. Мавзӯ ва мазмуни кори диссертатсионии Ятимов Амирхон Ҷурахонович аз рӯйи шаҳодатнома ба ихтисоси 08.00.06.02 – Идоракунии инноватсияҳо ва рақамикунонии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ, инчунин, ба талаботи Феҳристи ихтисосҳои кормандони илм дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (рамзи ихтисосҳо: соҳаи илм, гурӯҳи ихтисосҳо, ихтисос; соҳаи илме, ки аз рӯйи он дараҷаи илмӣ дода мешавад), ки бо талаботи тартиби додани

дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз «30» июни соли 2021, №267 тасдиқ гардидааст, мувофиқат мекунад.

Дар қисмати хотимавии тақризи овардани хулосаи ҷамъбасти оид ба сазовор доништан ё надоништани доғталаб ба дараҷаи илмӣ дахлдор.

Автораферат ва мақолаҳои ба нашр расонидаи муаллиф мазмун ва мундариҷаи асосии диссертатсияро фарогир мебошанд.

Дар баробари ҷанбаҳои мусбӣ дар диссертатсия баъзе камбудихо низ ба назар мерасанд, ки ба инобат гирифтани онҳо барои таҳқиқотҳои ояндаи диссертант самаранок арзёбӣ мегарданд:

1) Дар зербоби 1.1. муаллиф бояд иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионӣ минтақаро мавриди таҳлилу баррасӣ қарор медед, аммо матн аз бештар иқтисодии инноватсионии минтақа бахшида шудааст.

2) Дар зербоби 2.3. мушкилотҳои нишондодаи муаллиф пурра ва мукамал мешуд, боз ҳам аҳамияти илмии рисолаҳо бой мегардонид.

3) Зербоби 3.1. дар ин зербоб роҳҳои бартараф намудани мушкилотҳои ошкоршудаи иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионии вилояти Хатлон боз ҳам тақмил меёфт, ба мақсад мувофиқ мебуд.

4) Хулоса ва тавсияҳо қорқард меҳоянд.

Қобили қайд аст, ки камбудихои пешниҳодгардида хислати ҷузъӣ дошта, мазмун ва баҳои воқеии рисолаҳо тағйир намедиянд.

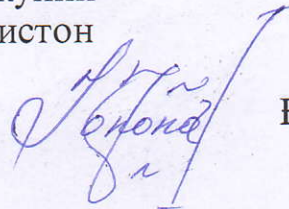
Дар маҷмуъ қори диссертатсионии Ятимов Амирхон Ҷураҳонович дар мавзӯи «Ташаккул ва тақмили иқтисодии илмӣ-техникии инноватсионии минтақа дар шароити муосир (дар мисоли вилояти Хатлон)», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси ихтисоси 08.00.06.02 – Идорақунии инноватсияҳо ва рақамиқунонии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ пешниҳод гаштааст, рисолаи илмии анҷомёфта дорои хислату мазмуни илмию амалӣ дошта муаллифи он - Ятимов Амирхон Ҷураҳонович сазовори дараҷаи илмии номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.06.02 – Идорақунии инноватсияҳо ва рақамиқунонии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ мебошад.

Тақриз дар чаласаи кафедраи иқтисодиёт ва идоракуни-и
Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни
муҳокима ва тасдиқ карда шудааст (с/м №4, аз 12 декабри соли 2022).

Раиси чаласа,

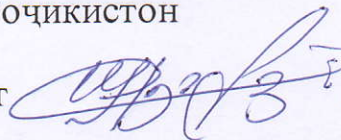
Мудири кафедраи иқтисодиёт ва идоракунии
Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон
ба номи Садриддин Айни,
номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент

Ғафорода Ҷ.Ғ

Ташхисгар,

дотсенти кафедраи иқтисодиёт ва идоракунии
Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон
ба номи Садриддин Айни,
номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент

Азизов Ш.С.

Котиби чаласа,

Муаллими калони кафедраи иқтисодиёт ва идоракунии
Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон
ба номи Садриддин Айни,

Самиева М.Б.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734003, ш. Душанбе, хиёбони Рудаки 121,
Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни. Тел.:(+992)
(37) 224-13-83.

Имзоҳои Ғафорода Ҷ.Ғ., Азизов Ш.С. ва Самиева М.Б.-ро тасдиқ
менамоям.

**Сардори раёсати кадрҳо ва
корҳои махсус**

Мустафозода А.